

Úvod

Rok 2016 je rok, kdy si připomeneme 700. výročí narození velkého Čecha i Evropana - Karla IV., římského císaře, krále českého, římskoněmeckého, italského a burgundského, hraběte lucemburského a markraběte moravského. Jeho vláda byla obdobím vrcholného rozkvětu českého království - položení základního kamene katedrály sv. Víta a Karlova mostu v Praze, hradu Karlštejn, vydání zakládací listiny Nového města pražského a pražské univerzity. V historické souvislosti můžeme vzpomenout letos i 640. výročí první zmínky o Veselé – v kapitole Výročí jsem se snažila tlumočit zaznamenaná svědectví o starém světě, který nebyl tak velký a pestrý jako ten současný či ten, co žil Otec vlasti, ale o to víc opravdový, protože lidé se v něm dotýkali podstatných věcí vlastní existence.

Rok 2016

Současnost – údaje od 1.1. do 31.12.2016:

Narozeni:	4 děti
Zemřelí:	3 občané
Přistěhováni:	13 občanů + 3 občané ze Zašové
Odhlášení:	4 občané
Stav k 31.12.2016	513 obyvatel

Ve veselském kostele byly pokřtěny 3 děti a uskutečněny 3 pohřby do hrobu, sňatky nebyly uzavřeny žádné. Na obecním úřadě byl uzavřen 1 sňatek.

Zemřelí:

2.7.2016 ve věku 69 let zemřel Jiří Vrbata, do Veselé se s rodinou přistěhoval před několika lety.

4.11.2016 zemřela ve věku nedožitých 67 let Anna Rudolfová. S manželem vychovala syna a dvě dcery, po studiu na zemědělském učilišti pracovala celý život v zemědělském družstvu v Zašové. Všechny ohromovala svou bojovností s těžkou nemocí, ani v tomto těžkém období neztrácela úsměv na tváři.

17.11.2016 zemřel ve věku 85 let Štefan Garai. Do Veselé se přišel ze Slovenska, kde se narodil a vystudoval vojenskou školu, působil víc jak 30 let u policejního sboru. Jeho koníčkem bylo včelařství, ale na prvním místě byla vždy jeho rodina, manželka a obě děti s rodinami. Byl dlouholetým členem hasičského sboru.

Jubilanti:

85 let: Anna Černochová

86 let: Ludmila Skalková

87 let: Ludmila Sadílková

88 let: Berta Porubová

90 let: Marie Idesová,

93 let: Vlasta Kubějová

96 let: František Kalčák

Život v obci:

Stavební činnost

Domácnosti obdržely od obce Dotazníkové šetření pro tvorbu Programu rozvoje obce Zašová, jehož cílem je určit priority rozvoje obce, umožnit efektivnější využití finančních prostředků obce a také sloužit jako podklad pro získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů.

Dotazník odevzdalo 207 respondentů, většina uvádí, že se jim v naší obci žije velmi dobře nebo spíše dobře. Na dotaz, co obec potřebuje nejvíc, uvedlo nejvíc respondentů zvýšení dopravní bezpečnosti, následovala péče o seniory, ochrana životního prostředí, podpora základní vybavenosti obce, zajištění zdravotních a sociálních služeb, péče o veřejnou zeleň, rekonstrukce místních komunikací, podpora kultury, bytové výstavby a cestovního ruchu, opravy památek, častější spoje veřejné dopravy, a zlepšení podmínek a ploch pro podnikání.

Nezávisle na dotazníkovém šetření byla dopravním inspektorátem Policie i Ředitelstvím silnic a dálnic ČR schválena žádost o plnou čáru a zákaz předjíždění při odbočení ze silnice z Valašského Meziříčí a Rožnova p. R. do Veselé - v místě častých dopravních nehod.

Obec Zašová získala od ministerstva zemědělství resp. SZIF ČR - z titulu Opravy a údržba kulturního a historického dědictví - dotaci na opravu hřbitovní zdi ve Veselé ve výši 616 tis. Kč, což činilo 70% z celkové ceny. Obec však nezískala žádanou dotaci na modernizaci sportovního areálu pro veselské hasiče, v rozpočtu obce za 2016 bylo vykázáno plnění na tuto investiční akci 3 815 839 Kč.

Investiční akce – místní komunikace v ulici „Na hradišti“, kde pokračují stavby nových rodinných domů – vykázáno plnění obecního rozpočtu ve výši 562 887 Kč.

V dolní části obce zvané Roveň nový majitel pozemků vykácel část lesa a na přilehlých pozemcích začaly stavební práce na budování tří rybníků. Voda stékající z Rovének potokem a dosud plynoucí struhou do řeky Bečvy bude využita k napouštění nově vzniklých rybníků. Zatím mezi obyvateli dolního konce Veselé tato iniciativa nezbuzuje nadšení - podle vyjádření některých z nich se jeví jako vytváření „měsíční krajiny“ na Rovni.

Obec Zašová uzavřela s firmou GASTROPRODUKT Jan Peroutka z Valašského Meziříčí nájemní smlouvu na pronájem prostor k podnikání v kulturním domě k provozování pohostinství. Rada obce uvolnila částku 200 tis. Kč na provedení nových omítek, podlah, stropů a opravu sociálního zařízení. Na úpravách se podílela i firma pana Jana Peroutky, ten na své náklady rozšířil kuchyň o prostory bývalé šatny, která je nyní naproti hlavnímu vchodu do kulturního domu. Nový nájemce bude provozovat nekuřáckou restauraci i v prostorách tzv. přístavku - přísálí, který byl občany Veselé využíván i k soukromým oslavám a také sloužil jako zázemí při společenských akcích spolků v sále kulturního domu. 1. března nový majitel pozval všechny občany na otevření restaurace.

Ve veselském kostele po zrestaurování dvou barokních soch andělů v roce 2014, opravě dalších soch andělů a hlaviček cherubů v roce 2015, pokračovalo v roce 2016 restaurování oltářního obrazu. Byl sundán vzácný vyřezávaný rám i s obrazem sv. Martina. Opravu olejomalby provedla akademická malířka a restaurátorka Romana Balcarová z Opavy a opravu rámu restaurátorská firma Jakubek z Ostravy - Hrabové. Celkové náklady během třech let dosáhly 663 525 Kč, z toho dotace z ministerstva kultury činila 470 tis. Kč, dotace obce Zašová 70 tis. Kč a farníci přispěli částkou 123 525 Kč. Barokní oltářní obraz s anděly a cheruby je poměrně vzácný, pochází zřejmě z 1. poloviny 18. st. a byl do Veselé přenesen ze zrušeného cisterciáckého kláštera ve Velehradě bývalým mnichem Janem Nepomukem Weiserem, který byl v roce 1785 ustanoven farářem ve veselské farnosti. Podle vyjádření odborné organizace státní památkové péče by se mělo jednat o boční oltáře sv. Antonína a sv. Jana Nepomuckého z velehradské baziliky Nanebevzetí Panny Marie a mohlo by

snad jít o pozůstatky oltářů vytvořených kolem roku 1707 Antonínem Rigou. Kromě oltáře pan farář Weiser přivezl z Velehradu též varhany a tři kostelní zvony.

Farníci se pustili svépomocí do opravy Misijního kříže umístěného před vchodem do kostela sv. Martina. Celkovou obnovu provedl sochař Alan Doupal ze Šternberka, oprava stála 39 779 Kč a zahrnovala demontáž a očištění kříže, chemické ošetření a penetraci kamene, pískování a natření litinového kříže, pozlacení sošky Těla Kristova.

Poplatky v obci: vodné 30,- Kč za 1m² odebrané vody z obecního vodovodu, poplatek za svoz odpadu činí 400,- Kč na osobu a rok, poplatek za psa 200,- Kč, důchodci a lidé bydlící na pasekách 100,- Kč za jednoho psa, za každého dalšího psa se platí 50,- Kč. Obec poskytuje občanům zdarma igelitové pytle na plasty, sklo čiré a barevné, papír a nápojové kartony pro sběr tříděného odpadu, který je odvážen v ohlášených termínech. Svoz směsného odpadu v popelnicích a kontejnerech se provádí 1x za 14 dní. Obecní kompostárna pro biologický odpad stejně jako bezplatné uložení odpadu ve sběrném dvoře na Luhách jsou hojně využívány všemi občany.

Služba seniortaxi – možnost využít obecního vozidla pro dopravu k lékaři nebo na úřady je mezi staršími občany velmi oblíbená, a to nejen v zimních měsících, svědčí o tom i poděkování seniorů uveřejněná v Zašovském zpravodaji. Podle obecní evidence v roce 2016 služby využilo 77 seniorů a bylo uskutečněno 540 jízd převážně k obvodní lékařce v Zašové a ke specializovaným lékařům ve Valašském Meziříčí a Rožnově p. R.

Schválený rozpočet obce na rok 2016: příjmy ve výši 47 768 tis. Kč, výdaje ve výši 57 328 tis. Kč, financování 9 560 tis. Vykázaná skutečnost roku 2016: příjmy 60 709 tis. Kč, výdaje 58 211 tis. Kč.

V obecním zastupitelství v roce 2016 stejně jako v loňském roce pracovali a místní část Veselá zastupovali tyto občané: Jiljí Kubrický jako uvolněný starosta obce, Ing. Zbyněk Mikulěnka - předseda finančního výboru, Milena Repperová - předsedkyně komise pro občanské záležitosti, ve stavební komisi Ing. Rostislav Němejč, Ph.D. a povodňové komisi Petr Vaculín.

Zájmová, kulturní a sportovní činnost

Nový občanský zákoník stanovil povinnost přejmenování stávajících občanských sdružení na zapsané spolky, což mělo za důsledek změny stanov a tím i zápisů v spolkových rejstřících, kam nově musí spolky zasílat informace o svém majetku.

Sbor dobrovolných hasičů – když 20.8. na dětském odpoledni „Pod smrčím“ si mohly děti zabagrovat odpravdovým bagrem, bylo možno symbolicky vidět, jak si děti začínají budovat svoje hřiště.

Takovýmto „položením základního kamene“ začala velká investiční akce - modernizace sportovního areálu pro veselské hasiče. Nevyužívaná louka, spíš mokřina, byla odvodněna, do konce roku byl srovnán terén za tenisovými kurty a vytvořen prostor pro nový areál, ten by měl být dokončen příští rok. To ale nezabránilo tomu, aby hasiči celý rok nepokračovali ve svých obvyklých aktivitách. Po celý rok všechna soutěžní družstva se zúčastňovala hasičských soutěží. Mezi nejvýznamnější úspěchy patří postup družstva mužů do Krajského kola v požárním sportu a do soutěže „O zlatý pohár hejtmána Zlínského kraje“ – jedná se o postupové soutěže, kde je potřeba si účast vybojovat a prosadit se mezi pár nejlepších družstev ve Zlínském kraji. Mezi úspěchy v žákovských kategoriích patří 5. místo v kategorii mladších žáků a 8. místo v kategorii starších žáků z více jak 30 družstev v okresní lize mladých hasičů. Žákovská družstva se také zúčastnila závodů hasičské všestrannosti a soutěže Šumperský Soptík.

Tělovýchovná jednota sdružuje stále tři oddíly: oddíl házené a tenisový oddíl provozují své aktivity na hřišti a tenisových kurtech „Pod Smrčím“ a lyžařský oddíl pečuje o chatu a lyžařský vlek nad Veselou. V roce 2016 MěÚ Val. Meziříčí povolil užívání vloni lyžaři vybudovaného rozšíření stávajícího zasněžování (napojení na druhý pramen veselského potoka). Lyžařský oddíl zakoupil z vlastních zdrojů pozemek v areálu lyžařského vleku – 4 996 m² za cenu 174 860 Kč a na lyžařskou chatu pořídil nový satelit. Tenisový oddíl provedl opravy sítí a výměnu antuky na hřišti. Oddíl házené ukončil podzimní část sezony ve spojené Zlínské a Olomoucké lize mužů úspěšně – na 5. místě v tabulce, za sebou nechal mužstva Luhačovic, Uherského Hradiště, Dřevohostic a Senice.

Občanské sdružení RÁJ Veselá a dětský soubor RÁJEK se snaží, aby se občané setkávali nejen při práci, ale i při kulturních akcích. Pěkné místo k posezení vybudované tímto spolkem v části zvané „V ráji“ využívají k zastavení i návštěvníci a vyjadřují svůj obdiv.

Myslivecké sdružení Vichury a Honební společenství zaregistrovali několik stížností na přemnožené lišky, které likvidují drobným chovatelům drůbež. Dřívější rozmanitost pěstovaných plodin je omezována ve prospěch kukuřice, kde nachází útočiště divoká prasata. Při procházkách volnou přírodou – je to patrné i na Rovénkách - můžeme vidět docela velké plochy porýté těmito zvířaty.

Veselští včelaři měli radost, po loňské neúrodě medu se situace letos trochu zlepšila. Jsou sdružení s včelaři ze Zašové a Stříteže n. B. v Základní organizaci Českého svazu včelařů Střítež n. B. V letošním roce byly zjištěny nákazy včelím morem ve Valašské Bystřici a Vidči, vyhlášeno pětakilometrové ochranné pásmo – karanténa platila mimo jiné i pro naše sousední obce, Střítež n. B. a Velkou Lhotu. Platí zákaz přemísťování včel z ochranného pásma a chovatelé museli všechna včelstva v pásmu nechat otestovat, za porušení povinnosti hrozila až padesátitisícová pokuta. Během posledních čtyř let museli včelaři na Valašsku utratit téměř 45 % včelstev, tzn., že za oběť plamenům padlo více než 5 000 z celkových 12 000 včelstev. Razantní úbytek včel na Valašsku se začal pomalu projevovat i v krajině při opylování, důsledkem je i nižší úroda ovoce. Ne všichni, kdo o svá včelstva přišli, se k chovu včel znovu vrátili, mnozí už sílu zakládat chov od nuly nenašli, především starší včelaři. Jedno včelstvo ve vybaveném úlu totiž představuje investici přesahující 5 000 Kč. Rada obce schválila poskytnutí dotace včelařům ve výši 10 000 Kč na vyšetření včelstev ve Veselé na mor včelího plodu.

Římskokatolická farnost – díky iniciativě pana faráře P. Jiřího Poláška pokračovala letos v další etapě opravy hlavního oltáře kostela sv. Martina - restaurování barokních soch z hlavního oltáře veselského kostela a vzácného vyřezávaného rámu oltářního obrazu. Obec se příkladně stará o pravidelné sečení a úklid trávy na hřbitovech a okolí kostela.

Je již několik let tradicí, že **knihovna ve Veselé** se stává místem setkání dětí pro Noci s Andersenem.

Svoje nepostradatelné místo má i **mateřská škola ve Veselé**, a to hlavně svými akcemi pro děti.

Veselá je součástí obce Zašová, je běžné, že společenské akce v Zašové jsou Veselany navštěvovány a naopak Zašovjané přicházejí za kulturou i do Veselé. Veselany jsou oblíbené zejména návštěvy zašovské pouti, Zašovských slavností, koncerty a divadelní představení v novém kulturním domě.

Obec Zašová ze svého rozpočtu poskytuje příspěvky na činnost místních spolků a zájmových sdružení po vyhodnocení jejich předložených požadavků zastupitelstvem. Z rozpočtu roku 2016 obce Zašová obdrželi: Myslivecký spolek Veselá – Hrachovec 15 100 Kč, Občanské sdružení Ráj Veselá 33 100 Kč, TJ Veselá – lyžařský oddíl 112 700 Kč, TJ Veselá – tenisový oddíl 28 100 Kč, TJ Veselá - oddíl házené 14 300 Kč. V plnění rozpočtu obce Zašová za rok 2016 vykázány výdaje hasičům Veselá ve výši 287 tis. Kč.

Co se tedy v roce 2016 v obci Veselá událo?

9.1. po svátku Tří králů opět koledníci navštívili naše domácnosti a pomáhali při tříkrálové sbírce - akce organizované Českou katolickou charitou. Za celou Zašovou se vybralo 118 476 Kč, celostátně se vybralo 97 651 016 Kč. Výtěžek **Tříkrálové sbírky 2016** využila Charita Valašské Meziříčí na přímou pomoc lidem v nouzi, pořízení kuchyňských linek pro Azylový dům pro matky s dětmi ve Valašském Meziříčí, zakoupení osobního automobilu pro Charitní dům pokojného stáří ve Valašské Bystřici, zakoupení kompenzačních pomůcek pro střediska v Rožnově p. R. a Kelči. Bylo zřízeno nové Centrum materiální a sociální pomoci a provedeny stavební úpravy Centra Amika ve Valašském Meziříčí.

13.2.2016 se uskutečnil v kulturním domě tradiční **dětský maškarní karneval**

27.2. lyžaři uspořádali pro své příznivce v kulturním domě **lyžařský rockový ples** – hrála skupina STRAM

27.2. **mladí hasiči soutěžili v Havířově**, uzlová štafeta, štafeta dvojic, štafeta 4x40, hasičská sezona začíná!

1.4. se sešlo dvanáct dětí ve veselské knihovně, aby zde prožily večer plný her, soutěží a čtení a společně strávily noc **Noc s Andersenem**. U kresleného filmu O malé mořské víle nakonec děti také usínaly. Noc v knihovně jim bude připomínat pamětní list, který všechny děti obdržely. Letos se již konal 16. ročník tohoto projektu.

23.4. opět v rámci celorepublikové akce „Uklidíme svět - uklidíme Česko“ Obec Zašová a veselští hasiči pozvali občany Veselé na akci **DEN PRO ZAŠOVOU a VESELOU** – na úklid nepořádku a černých skládek v našem okolí.

25.4. odjeli hasiči na Svatý Hostýn, kde se konala už po třiadvacáté mezinárodní hasičská pouť.

Děti z mateřské školy ve Veselé opět jako každý rok navštívily mysliveckou chatu ve Veselé, aby si vyslechly zajímavé povídky našich myslivců o přírodě.

10.6. se uskutečnila **v kostele sv. Martina ve Veselé poprvé Noc kostelů**. Program byl zaměřen na přípravu na udělení svátosti biřmování.

11.6. ve farnosti Veselá byla udělena 18 biřmovancům (9 mladým a 9 dospělým z veselské farnosti a okolí) biskupem z Olomouce **svátost biřmování**. Zpěvem provázel zašovský chrámový sbor. Naposledy byla tato svátost křesťanské dospělosti udělena v kostele sv. Martina v r. 1978 a zúčastnilo se jí 69 biřmovanců. Biřmovance připravil veselský farář P. Alfred Pchálek a svátost udělil olomoucký biskup Josef Vrana.

25.6. uspořádal OS Ráj **setkání seniorů spojené s „Posezením před hospodou“**. Akce byla spojena s **připomínkou výročí 640 let první zmínky o Veselé**, při té příležitosti byla Ing. Palátem připravena **výstava starých fotografií** zachycující život v obci v průběhu minulých let.

Na 45. místní výstavě drobného zvířectva s expozicí okrasného ptactva v Zašové ve dnech 2.-3.7. získali čestné ceny Stanislav Mikulěnka za králíka vídeňského modrého a Alena Heryánová za králíka novozélandského bílého, v kategorii drůbež Jiří Nejedlý za zdrobnělou wyandotku žlutou.

9.7. proběhla **soutěž „O pohár Veselé“**, které se zúčastnilo přes 400 soutěžících hasičů – 31 družstev žáků a 28 družstev dospělých.

„Na vědomost se dává, že země Sefronie hledá svého krále. Vybuduj největší město a ovládni celou zem!“ V duchu středověkého dobrodružství se ve dnech 10.-20.7. uskutečnil v Rudolfově (část města Zábřeh n. M.) již počtvrté **letní tábor veselských hasičů**. Tábor byl zaměřen na hry, pohybové aktivity, deskové hry a výlety po okolí. Zúčastnit se mohli nejen hasiči ale i ostatní děti.

20.8. uspořádali hasiči ve spolupráci s Obecním úřadem v Zašová na hřišti ve Veselé **dětské odpoledne**. Pro děti bylo připraveno plno atrakcí včetně možnosti zkusit si bagrovat na opravdovém bagru, ježdění na koních, ukázka hašení požáru hasiči, nafukovací atrakce atd. Večer proběhla **zábava pro dospělé s kapelami Ptakustik a Syrup – Kabát revival**. Celé akce během dne a večer se zúčastnilo přibližně 600 návštěvníků, jde o úspěšnou a největší akci, kterou hasiči každoročně pořádají.

Občanské sdružení Ráj Veselá uspořádalo 17.9. **autobusový zájezd do oblasti Moravského krasu**. Program zájezdu byl bohatý: propast Macocha, projížďka lodičkami Punkevními jeskyněmi, prohlídka zámku Rájec-Jestřebí, exkurze Pivovaru Černá Hora spojená s ochutnávkou sedmi druhů pív.

17.-18.9. se zúčastnil patnáctiletý Tobiáš Skýpala Mistrovství ČR žáků a žákyň v Jablonci n. N., v silné konkurenci mladých atletů se dokázal nominovat mezi 24 nejlepších, vybojoval bronzovou medaili v běhu na 800 m v osobním rekordu. V této kategorii už v červnu získal titul vicemistra Moravy a Slezska. Již několikrát se zúčastnil Evropských her mládeže, kde měří síly atleti z Evropy, a dalších ligových závodů. 1.10. na celostátním finále svými výkony (běh 800 m – 2. místo, 200 m překážek – 9. místo, štafeta 4x300 m – 2. místo) přispěl k tomu, že tým Opavy (kde Tobiáš hostuje) získal titul Mistra ČR 2016 v atletice.

7. a 8.10. proběhly **volby do krajských zastupitelstev**, z veselských občanů kandidoval Ing. Tomáš Pajonk, a to za stranu Svobodní a soukromníci, Tomášovi je 35 let, pracuje jako jednatel firmy a vývojář a uspěl: **poprvé máme zástupce na kraji ve Zlíně**.

Nejvíce hlasů obdržel člen KDU-ČSL Jiří Čunek, 57-letý senátor a starosta města Vsetín, který byl následně zvolen i hejtmanem Zlínského kraje.

12.11. pokračovala vloni zahájená nová tradice – 1. ročník Svatomartinského veselí s patronem sv. Martinem – po slavnostním Te Deum v kostele následoval průvod účastníků a jezdců na koních v čele s patronem – sv. Václavem za doprovodu zašovské dechové hudby Zašovjanka a krojovaných Valachů z OS Ráj k veselské zbrojnici (s krátkou zastávkou v Ráji za účelem „zahřátí se slivovicí“), kde byla sehrána krátká scénka o osudovém setkání římského vojáka s žebrákem. Účastníci průvodu si pak mohli ve veselském kulturním domě dát sobotní hodový oběd – pečenou husu s knedlíkem a zelím (cena kvitovaná veřejností jako přijatelná: porce zakoupená v předprodeji 100 Kč, na místě samém 150 Kč). Jsme rádi, že jsme na této akci mohli přivítat i nově zvoleného hejtmana Zlínského kraje Jiřího Čunka. Páteční zabíjačka a večer taneční zábava pořádaná veselskými hasiči v kulturním domě opět jako každý rok odstartovala v obci Svatomartinské hody.

Při příležitosti oslav 10. výročí vzniku OS Ráj v následujícím roce 2017 byl vydán velký nástěnný kalendář zachycující obrazovou tvorbu Ing. Zdeňka Paláta. Kalendářů bylo vytištěno 250 ks, zájemci si jej mohli zakoupit v místní prodejně za cenu 130 Kč.

*Bubliky, bubliky, my jsme čerti z pekla,
nosíme nezbedy – Káča by se lekla,
na nás nářez neplatí,
my jsme čerti rohatí!*

27.11. mateřská škola ve Veselém a Sbor dobrovolných hasičů ve spolupráci s obcí Zašová uspořádali před hasičskou zbrojnicí již tradiční **rozsvícení vánočního stromu ve Veselém**. V kulturním domě bylo pro děti připraveno **divadelní představení pohádky** „Jak pejsek s kočičkou pekli dort“. U hasičské zbrojnice pak vystoupily se svým programem děti z mateřské školy z Veselého, děti ze základní školy v Zašové, veselská schola a kapela MUZZA. Zatímco Mikuláš rozdával dětem dárky, dospělí se zahřívali punčem a obdivovali výrobky na malém předvánočním trhu.

24.12.2016 zaznělo **opět známé „Hej, mistře!“ – na vánoční mši ve veselském kostele**. Loňský rok uplynulo 250 let od narození jejího autora – **Jakub Jan Ryba** se narodil 26.10.1765 v Přešticích na Plzeňsku.

Česká mše vánoční, kterou Jakub Jan Ryba složil ve svých 30 letech, svou zpěvností a něhou osvětluje svátky na konci roku v mnoha kostelích v tento čas, a to již téměř 220 let od svého vzniku.

Hodně návštěvníků veselského kostela mši zná, protože svého času tato mše byla zpívána pěveckým sborem VESELAN, a to nejen ve veselském kostele, ale i na vánočních koncertech v sále zámku Žerotínů a v kostele ve Valašském Meziříčí. VESELAN zpíval Českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby společně s ženským pěveckým sborem vsetínských učitelek vedených paní Květoslavou Duřpekovou a mužským pěveckým sborem BESEDA.

Pěvecký sbor BESEDA vznikl už v roce 1862. Ke stálým členům sboru patřil téměř 60 let i profesor Jiří Demel, všestranná osobnost kulturního dění na Valašsku. Kromě zpívání se podílel i na skladbě a režii koncertních vystoupení, konferoval a také sepisoval všechny publikace, které vycházely u příležitosti kulatých výročí pěveckého sboru. Paní Duřpeková byla učitelkou základní umělecké školy a dlouhé roky pracovala jako dirigentka a organizátorka pěvecké činnosti v regionu. Před listopadem 1989 byla tajně vysvěcena jako řádová sestra a pěvecký sbor řádové jméno své zakladatelky HEDVIKA přijal jako svůj název. Oba pěvecké sbory dosud existují, je velká škoda, že nemůžeme totéž říci i o pěveckém sboru VESELAN.

Pěvecký sbor VESELAN řídil dlouhá léta pan Josef Bechný, varhaník veselského kostela. S největší pravděpodobností jsou jeho rukou psané poznámky na partituře, kterou mi zapůjčil Štěpán Mach, který letos s námi Českou vánoční mši „Hej, Mistře“ od Jakuba Jana Ryby nacvičuje. Z poznámek je patrné, že tato mše byla zpívána několikrát, mše byla zpívána L.P. 1972, dále pak u L.P.1980, zde napsáno: „*velmi významné pro náš sbor bylo spoluúčinkování této mše spolu ženským pěveckým sborem vsetínských učitelek a mužským pěveckým sborem Beseda z Valašského Meziříčí a orchestrem*“

Lidové školy umění z Valašského Meziříčí. Vystoupení bylo 18.12.1980 v Novém Hrozenkově a 21.12.1980 a 8.1.1981 ve Valašském Meziříčí s velikým úspěchem. Účinkovalo celkem 120 lidí, z toho 40 hudebníků! Řídil učitel Turek. Od roku 1980 zúčastnil se náš sbor ve Valašském Meziříčí každý rok, tj. roku 1985 po páté!

L.P.1983 provedení bylo podáno velmi dobře, zvláště při mši 25.12., snad to bylo nejlepší vůbec. Jak sbor, tak hudba rovněž varhany! Zájem o naše půlnoční je mimořádný i u přespolních, bylo zde asi 18 aut mimo aut hudebníků!“ Není divu, vždyť jen hudbu obstarávali hudebníci na troje housle, dva klarinety, dvě trubky, trombon, basu a varhany!

„Nebudeme sedět doma!“ a „Neviem byť sám!“ jsme si kromě jiných známých hitů společně zazpívali s ostravskou kapelou EXPRES v kulturním domě na už tradičním rájáckém **Silvestru o den dřív**. To děti předtím odpoledne tancovaly a soutěžily s klaunem z taneční školy TREND Ostrava. A všichni – malí i starší jsme obdivovali nádherný ohňostroj, který připravil Petr Pavelka! Odpoledne i večer se o občerstvení postarala firma GASTROPRODUKT Jan Peroutka Valašské Meziříčí, která má v pronájmu kulturní dům ve Veselém.

Výročí

V letošním roce slaví Veselá - 640 let vzniku, proto stojí za to si připomenout, čímž vším si tato naše malá vesnička prošla:

Ve 13. století byl náš kraj ležící na hranici Moravy a Uher majetkem panujících Přemyslovců, byl to neprostupný prales, který se jako ochrana hranic nesměl kácet. Ve 13. století došlo k osídlování nížin, na němž se podílely především mnišské řády. K výraznějšímu vzestupu počtu obyvatel došlo až v souvislosti s dějinným procesem zvaným valašská kolonizace, historici mluví o tzv selské a pasekářské kolonizaci. Selská spadá do druhé poloviny 13. století, kdy v té době - po velikém tažení mongolů do Evropy - zeměpáni získávali nové osadníky z uherských stolic Zemplínské a Užské (od Vihorlatu) z východního Slovenska.

Na sklonku středověku, ale zejména po roce 1500 přišel do našich končin pastevecký lid zvaný Valaši a osídlil hospodářsky nevyužitě kopcovité oblasti, valašské pastevectví a salašnictví má svůj původ v Rumunsku. Paseky se vytvářely získáváním další půdy z lesních ploch, které byly káceny a kučovány. Dobytek, který spásal horské louky a mýtiny, byly kozy a ovce. Většina valašských osad vznikala po tatarských nájezdech. Valaši, kteří přišli z východu, byli lidem svobodným, který neměl jinou povinnost, než platit vrchnosti daň za spásání luk, ale postupně pozbývali toto postavení a stávali se poddanými, zejména pokud ke své obživě museli obdělávat i půdu.

Nejstarší písemná zpráva o Veselém pochází z roku 1376, kdy obec byla součástí biskupského léna Arnoltovice (dnes obec Poličná). V r. 1396 prodává biskup Mikuláš léno Arnoltovice i s právem patronátním ve Veselém Lackovi z Kravař, od 15. století pak obec náležela trvale k panství Rožnovskému. Původ názvu obce je podle pověsti, která uvádí, že na kopci nad Bečvou stávalo hradiště a tam v místě ještě i nyní zvaném „Na hradišti“, kde dnes stojí domek manželů Pavlátových, mívali kdysi hodně dávno zbojníci své sídlo, bývalo tam „veselo“ když se vraceli ze svých loupežných výprav a oslavovali svůj lup. Po zboření hrádku vojskem pak vznikající malá osada převzala název Veselá. **Rok 1396 tedy představuje podle dochovaných historických pramenů první zmínku o veselském kostele**. Přesné místo nejstaršího kostela není známo, zřejmě někde na půli cesty mezi Veselou a Stříteží. Rovněž není známo, kdy tento kostel zanikl, pravděpodobně však v průběhu

husitských válek, kdy na celém panství katolická víra ochabla, s ní pak zanikla i duchovní správa a kostel se dostal do rukou evangelíků, kterými byl v r. 1586 vystavěn přímo nad vsí Veselou nový dřevěný kostel. Po porážce stavovského protihabsburského povstání na Bílé Hoře zůstávali poddaní ze vsetínského a rožnovského panství jedinými, kteří se nesmířili s důsledky bělohorské porážky. Již koncem roku 1620 se Valaši vzbouřili proti Habsburkům. Když si císařské vojsko během 30leté války několikrát nevědělo rady s povstaleckými Valachy, kteří využívali znalostí terénu a obyvatel, bylo rozhodnuto použít proti Valachům zase Valachy. Z řad "věrných" katolických Valachů bylo vybráno 100 spolehlivých mužů - základ budoucích portášů. Tito Valaši se pak stali jakýmiisi národními četníky, často využívanými jako kontrarevoluční složka k likvidaci lidových povstání nebo zbojníků jánošíkovského typu. Na jejich obhajobu však nutno uvést, že často účinně zasáhli při obraně hranic proti uherským vpádům, nebo se zasloužili o klidný život zdejších občanů svými různými zásahy proti zlodějům či lupičům dobytka.

Valašské povstání trvalo s přestávkami až do roku 1644, kdy bylo krvavě potlačeno. Ve Vsetíně bylo popraveno na 200 Valachů.

Podle záznamů z kronik ve Veselé za období 30-leté války nebyla žádná usedlost vypálená, není zaznamenán žádný požár, osadníci si „hleděli hospodářství, již r. 1624 nejen na fojství, ale i na gruntu se čte o „vozech kovaných a o pluhu se železy“.

Veselský kostel byl předán do rukou katolíků, již v r. 1623 je možné se dočíst o tzv. „**železné krávé**“ na gruntu Jana Pomkly - pojem se vztahuje k dávné povinnosti chalupníků (od 16. stol.) odvádět trvale poplatek na kostel za krávu pronajatou od farnosti, toto břemeno nesmělo být zrušeno bez dovolení farníků. Ve zlých a neúrodných dobách nebo ve válečných časech nemohli lidé ani při nejlepší vůli platit. Povinnost jejich byla tak větší a větší a nehynula ani po letech. Úplná tragédie pak byla, pokud taková kráva zahynula ať už věkem, nemocí nebo nedostatkem. Povinnost platit nezanikala a přecházela na další a další generace. Proto také tento zákeřný pacht dostal onen titul „železná kráva“. Tak se hromadily dluhy chalupníků vůči církvi a ta velmi často zastavovala jejich majetek.

Z údajů Vlastivědy moravské je zaznamenáno, že „z pozemků, jenž sluje „V hutí“ dá se hádati, že **první v našem kraji byly hutí u Veselé, které pak výše do hor posunovány byly**“.

V kronice je záznam o koupi gruntu Jana Huťařova z r. 1673 a popsáno, že jsou vyorávány zde zbytky cihel i železa. Ve Veselé sklářská huť byla ještě v 17. století.

V roce 1676 bylo ve Veselé 7 gruntů, 12 chalup, mlýn a fojství (fojt byl držitelem největšího zemědělského majetku a byl také vykonavatelem vůle vrchnosti a prostředníkem mezi vrchností a poddanými).

V roce 1728 se začal stavět nový dřevěný kostel s věží, na stavbu kostela přispěly též obce Zašová, Malá Bystřice, Střítež, Brňov a Malá Lhota, vysvěcen byl v r. 1729 ke cti sv. Martina, prvním farářem se stal Jan Nepomuk Weiser, kněz řádu cisterciánů ze zrušeného kláštera na Velehradě, který si přivezl ze svého původního působiště – cisterciáckého kláštera ve Velehradu varhany, dva oltáře zasvěcené sv. Antonínu a sv. Janu Nepomuckému, krásná paramenta (liturgické textilie) a tři zvony. O téměř 100 let později roku 1821 byl na místě dřevěného kostela postaven kostel zděný, který následoval po stavbě fary v roce 1810. Kostel (dnes již ve slohu novorománském) i pozdně barokní objekt fary jsou nejstarší stavby ve Veselé a jsou zapsány do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek České republiky.

Při kostelech byly zřizovány i školy a protože za protireformace - takto je pojmenována snaha o

návrat protestantů ke katolické církvi - byly ve Veselé byt zčásti ale obnoveny katolické bohoslužby a pohřby, byl r. 1657 jmenován rektor veselský Jiří Soběchlebský (rektorem byl nazýván učitel, který působil i jako varhaník v kostele). Později podle zápisů národního učitele J. Schobra se můžeme dočíst, že se vyučovalo ve Veselé od r. 1807 v domech č. 40 a č. 41 (č. 40 je usedlost Heryánových a dům na č. 41 později vyhořel). Chodili tam žáci z Veselé, Velké a Malé Lhoty. První učitelé vyučovali jen v zimě, za to dostávali odměnu po dohodě s rodiči – trochu zrní a suchého ovoce. Později učitel chodíval ve farnosti 4x do roka po „kantaci a koledě“ (to popisuje spisovatel Čeněk Kramoliš takto: *"Učitel chodil čtyřikrát do roka dům od domu, dostával obilí, vejce, vlnu, klobásy, uzené maso, len, jehňata - co kdo měl. O Třech králích chodil po koledě a něco málo získával učitel jako varhaník u pohřbů"*. Zděná škola byla postavená nákladem náboženského fondu v r. 1815 . V roce 1882 nastupující učitel Karel Neuwirt začal psát školní kroniku, založil školní a obecní knihovnu.

Když přišel do veselské školy, bylo mu 23 let, sám školu popsal takto: *„toho času veselská škola čítá 98 žáků, z toho 41 z Malé Lhoty. Ačkoliv učirna má 11 lavic, pohodlně se do ní změstnali, neboť návštěva školy zvláště v době letní byla velmi špatná. Učirna byla neúhledná a tmavá, strop deskový, černý, dvěma bílými ve zdi zapuštěnými trámy podepřen. Vytopována byla železnými kamny, v nichž se ze síně topilo. Byla-li učirna nevábivá, tím méně příjemným byl byt, skládající se z jedné světnice, zde byl v horší míře černý strop, shnilá a zamřížovaná dvě okna a díravý železný sporokrb, jenž na všelijak zalátané podlaze stál a svým častým dýmem na sebe upozorňoval. Jižní stěnu podpírá nízký chlév a padající dřevárna. Na blízkou nejvzdálenějšího konce chléva byl záchod dítek a za ním hnojiště. Z téže strany kuchyň a komoru podpírala šopa, pod níž umístěn byl chlívek takové dokonalosti, že se do něho i zajáci ukrývali“*.

Pan učitel Neuwirt na veselské škole učil 31 let, ve Veselé založil i první obecní trnkový sad s 203 stromy, na dolním konci sad jabloňový a také trnkový. Sad trnkový byl jím zřízen i na Sojově a také pomohl některým rolníkům založit vlastní sad stromky vypěstovanými ze školní zahrady. Sady na obecním pozemku byly zakresleny jako mapy a popsány, kde má kdo a kolik vysázených stromů a čím kdo přispěl za zřízení sadu. Učil děti pěstovat ovocné stromy, výjimkou nebylo ani štěpování.

V r. 1903 zřídil „nad šenkem“ – hospodou - chcete-li (dům Porubových, dnes Heryánových na horním konci obce) obecní lipový sad, kde vystupující žáci ze školy sami vykopali každou jámu a vysadili jednu lípu, kterou pan učitel opatřil štítky, na nichž bylo uvedeno datum a jméno, kdo lípu vysadil. Mapa sadu byla vyvěšena ve škole a kopie ve školní kronice. Některé z těchto lip nemůžete minout, když půjdete nahoru Veselou směrem k lyžařskému vleku. Pro mě má tato skutečnost osobní rovinu – jak uvedeno na mapě - jednu z lip sázal i můj děda František Mičola. Lípy jsou už staré, napadené jmelím, ale každé jaro rozkvetou a jejich vůně a hukot včel mi vždycky připomenou, jak krásně tady ve Veselé je.

V roce 1794 již bylo ve Veselé zaznamenáno celkem 42 domů a 264 obyvatel, v roce 1835 uváděno 58 domů, 395 obyvatel, 26 koní, 49 ks hovězího dobytka a 15 ovcí. Bývalo též při Veselé několik včelínů, ty však nebyly vedeny v registrech obecních ale v tzv. „medařských“. Také je zaznamenána existence tří spolků: Spořitelní a záložní spolek, Sdružení venkovské omladiny a Hospodářská besídka. První volené obecní zastupitelstvo v r. 1850 mělo starostu, 2 radní, 5 výborů a 4 náhradníky.

V druhé polovině 19. století se ve Veselé rozšířila **domácká výroba dýmek**.

Rukou kronikáře Richarda Bechného (veden jako kronikář v letech 1933-1959) je **Veselá popsána takto**: *Veselá rozkládá se po obou březích horského potůčku rychlým krokem spěchajícího do svého břehu Bečvy, místy si vyrýl velmi hluboké koryto, takže tvoří spíše těsnou ráztoku než údolí, obec návsi nemá, náleží s 75 domy roztroušenými podél potůčku bez ladu a skladu. Do vesnice vede místy potokem velmi chatrná cesta, jež pod obcí se rozdvouje, jedna se vine k pasekářským usedlostem po pravém břehu, druhá, místy úzká a velmi kamenitá, vede po břehu levém pod kostel, jenž se školou na horním konci osady stojí. Žleb horský, v němž dědina leží, nedává místa k zahrádkám před domy, toliko u školy a fary jsou květinové a kuchyňské zahrádky na nanesených rukou lidských zátarasích. Některé domy jsou vysoce podezděny (mají před vchodem náspy), domy jsou většinou dřevěné (36 úplně, několik polodřevěných a několik zděných). Na štítech jsou v pořádku, ovšem jen neumělé tesařské řezby. Letopočet stavby bývá na trámech v jizbě. Rozdělení stavení je většinou stejné – jedna střecha pokrývá byt i chlév. Obydlím bývá jediná světnice, síň se schody na půdu a s vchodem do chléva a zahrady nebo na dvorek dělí chlév od obydlí. Nábytek – velmi zřídka malovaný – bývá to stůl, podél stěn „lavy“ bez opěradel a postel. Zde i velká kamna kachlová, v nichž se vaří v hliněných hrncích a peče chléb, vidlemi do pece podávaný.*

Ve starých záznamech se můžeme dočíst i o **přírodních pohromách**, které v minulosti postihly Veselou a okolí:

1709 – dlouhá velká zima, která přinesla neúrodu a hlad

29.6.1731 – napadlo tolik sněhu, až“ *byly vrchy celé bílé*“

1929 – tzv. Sibiřská zima – v Rožnově naměřeno -42,5 st.

24.1.1938 – o osmé hodině večerní zaznamenána nad severním Valašskem obrovská záře – nešlo o požár, jak se lidé domnívali, ale o polární záři

Veselá s přifařenými obcemi trpěla též v minulosti epidemiemi – tyfem v r. 1847-8 ve Veselé zemřelo 8 na Lhotách a Brňově celkem 29 osob, cholera v r. 1866 si vyžádala ve Veselé 11 obětí.

Před první světovou válkou bylo v obci jen několik rolníků, ostatní byli drobní zemědělci, kteří chodili do práce do cihelny v Hrachovci, do sklářské huti ve Val. Meziříčí, někteří pracovali na Ostravsku a Těšínsku, ženy zejména v tabákové továrně v Novém Jičíně.

Ve vzpomínkách Michala Bechného – tehdy ustanoveného kronikáře obce, je zaznamenáno o **událostech roku 1914-1918** toto: *...nebylo rodiny, aby její člen nebo příbuzný nešel do války, neboť muži od 21-39 let museli narukovati. 27.7. odjela první část záložníků, na nádvoří při odjezdu odehrávaly se tklivé scény, jich nelze ani vylíčit, pláč malých dětí, žen a matek doléhal dlouho za odjíždějícím vlakem. Prvními příznaky války bylo zdražování potravin, obilí, mouky, maso rapidně stoupl, pak byly předešpané obcím dodávky obilí, nastaly odvody koní, pak soupis dobytka, později rekvisice a revize mlýnů. Pokud k rekvisicím byli určeni místní komisaři, bylo to ještě snesitelné, ale pak jim úřady nedůvěřovaly a prováděly se rekvisice za asistence četníků neb vojáků, kteří s nasazenými bodáky brali chudákům to nejnnutnější bez ohledu na velký počet dětí. V r. 1915 byl vydán zákaz bílého pečiva a vše se vydávalo na lístky, chléb, mouka, maso, cukr, petrolej, tabák, pak byly určeny bezmasé dny (maso se nesmělo prodávati ani jísti). 18-ti a 19-ti letí mladíci, kteří byli jedinou oporou domácností, byli rodinám a matkám odváděni na bojiště, pak odchodem 43-50-ti letých v r. 1916 se poměry ještě více zhoršily, neboť starost v hospodářství spočívala výhradně na ženách, pak byly nařízeny a vymáhány válečné půjčky, rekvisice kovu, ze zdejšího kostela byly zrekvírovány všechny zvony. Nedá se vylíčit, co bídy a hladu v posledních letech světové války občané zakusili, na lístky nemohli už ani těch ovesných otrub dostat, poslední kravky mnohým z chléva odváděli, na pole nebylo dostatek potahů, osiva, občané chodili zakřiknutí kolem sebe, neboť se báli udavačství, četníci a vojenské hlídky sháněly po vesnicích dezertéry, po kterých stříleli jako po zvěři. Obec byla za války úplně ze všeho vybrakovaná, potřebuje celou řadu let než přijde do svých kolejí. Když byla z Ameriky dovezena mouka a tuky, přiděly se zvětšily a tím se poměry částečně*

uklidňovaly...

Obec trápily často povodně, proto byla v roce 1922 provedena regulace řeky Bečvy a zastupitelstvo rozhodlo o stavbě nové silnice a mostu, most i silnice byly dokončeny v roce 1926.

V roce 1928 je zaevidován první radiový přijímač u Josefa Stodůlky č.p. 46.

V roce 1929 byla zadána stavba nové školy, kolaudace nové školy provedena v srpnu následujícího roku.

V roce 1937 byla provedena stavba hasičské zbrojnice.

V době krize v třicátých letech bylo mnoho občanů bez zaměstnání, pobírali podporu v nezaměstnanosti tzv. žebračky. Mnoho majitelů nemovitostí bylo zadlužených.

Přišel rok 1939 a s tím i **německá okupace**. Někteří občané byli „totálně“ nasazeni do zbrojního průmyslu, jiní posláni na práce do Německa. Nenávist vůči fašistům byla značná, přestože fašisté zakázali poslouchání moskevského a londýnského rozhlasu, téměř v každém domku se zahraniční rozhlas poslouchal a někteří občané pomáhali partyzánům, kteří měli určitý čas bunkr v lese nad kostelem. Přímé odbojové akce v obci nebyly, ale někteří občané se zapojili do odboje a položili za to své životy. Přes řeku Bečvu byl nouzový dřevěný most, ke konci války podřezali dva občané pilíře mostu, brzy po tom – v dubnu 1945, když most přecházeli příslušníci Vlasovovy armády, se most probořil a vlasovci spadli i s nákladním autem do vody. 5. května přišla do obce rota Němců, ale v noci odešla. V neděli ráno 6. května se pak v obci objevily povelce se sovětskými vojáky. Obětem obou světových válek byl v roce 1956 postaven pomník. Tolik údaje, které jsou psány ve veselské kronice, ale při čtení tohoto materiálu 25.6.2016 na setkání seniorů mě p. Antonín Rudolf upozornil na dvě nepřesnosti, a sice, že most nebyl podřezán, pouze povoleny šrouby, což způsobilo zřícení mostu, rovněž do vody nespadli Vlasovci, ale Němci.

Po válce – v roce 1947 byl dostavěn nový most, postaveno telefonní vedení a zřízen místní rozhlas.

Únorové události proběhly klidně. V roce 1953 proběhla měnová reforma (v obci dáno k výměně 466 948 Kč za 19 602 Kč nových).

V roce 1956 proveden nábor do Jednotného zemědělského družstva – předsedou zvolen Antonín Rudolf, hostinec a obchod znárodněny pod názvem Jednota.

V r. 1958 byly zahájeny výkopové práce na stavbě kulturního domu v akci „Z“ – tj. zdarma svépomocí občanů – dokončen v r. 1962, v r. 1960 začal jezdit autobus do Zašové a Val. Meziříčí (naše obec byla poslední v okrese, co neměla autobusovou linku).

V r. 1964 započato se stavbou vodovodu, první voda začala téct v r. 1966

V 1975 postavena budova MŠ a 1977 prodejna smíšeného zboží v akci „Z“

V r. 1997 provedena plynofikace obce a v r. 2005 v rámci projektu „Čistá Bečva“ výstavba kanalizace

V r. 2010 vybudována cyklostezka podél řeky Bečvy

To jsou jen nejvýznamnější poválečné události, náš život nám ale také obohacovaly a obohacují **aktivity spolků**, které v obci pracují, Sbor dobrovolných hasičů víc jak 80 let pomáhá chránit naše životy a majetek před požáry, živelními pohromami a naši mladí hasiči dosahují každoročně

vynikajících výsledků dokonce i na mezinárodní úrovni – v roce 2014 na mistrovství světa v požárním sportu ve Svitavách – získalo hasičské mužstvo do 23 let 1. místo – členem vítězného týmu a tím i mistrem světa v požárním sportu se stal také veselský občan Petr Vaculín.

Tělovýchovná jednota – oddíly házené, tenisti a lyžaři svůj volný čas věnují všem milovníkům sportu, v roce 1969 bylo postaveno házenkářské hřiště, v roce 1974 šatny a tenisové hřiště, v 1984 pak chata u lyžařského vleku. Návštěvníci Veselé si mohou odpočinout v Ráji, obdivovat dřevěné sochy a poslechnout si dětský soubor Rájek na akcích OS Ráj, o naši přírodu pečují Myslivecké sdružení Vichury a Honební společenství spolu s veselskými včelaři. Nezastupitelné místo ve veřejném dění má římskokatolická farnost, knihovna a mateřská škola ve Veselé. Pamětníci si jistě rádi vzpomínají na již dnes neexistující pěvecký soubor Veselan, Svaz žen, Organizaci čs. červeného kříže. Pro všechny vždy byla a je společná snaha svou veřejnou činností obětavě a nezištně zpříjemnit a prosvětlit naše životy, inspirovat nás a posunout zase kousek dál.

Dnes je evidováno ve Veselé 507 obyvatel a 172 č.p. – tedy domů.

640 let je jistě dlouhý čas – Veselá ušla velký kus cesty – a ta nebyla vůbec jednoduchá. Proto je tady namísto poděkování našim předkům - vytvářeli hodnoty, na kterých mohly stavět další a další generace. Z předchozího výčtu je vidět, že žádná generace tento předávaný odkaz nepromarnila.

Školství

Zápis dětí do 1. ročníku základní školy v Zašové se uskutečnil 27.1., děti přišly za doprovodu svých rodičů a plnily úkoly, které měly potvrdit jejich připravenost na školní povinnosti. Paní učitelky při pohovoru sledovaly kvalitu řečového projevu, úroveň jemné i hrubé motoriky, početní a prostorovou orientaci aj., s organizací jim pomáhali i žáci 2. stupně základní školy. Budoucí prvňáčci nakonec obdrželi i drobné dárky.

Zápis dětí do mateřské školy ve Veselé se uskutečnil 5.5. a rodiče měli možnost seznámit s místem, kde děti tráví svůj čas – vybavení budovy, zahradou a dozvědět se další informace, které je zajímaly. Při zápisu rodiče mimo jiné předkládali i potvrzení lékaře o absolvování stanoveného pravidelného očkování. Ne všichni rodiče dětí v České republice nechávají své děti očkovat, očkování není povinné.

Počasí u nás a v Česku

Únor byl nejteplejší za posledních 136 let, ale už začátkem března napadl sníh, který způsobil kalamitu v Čechách, hlášené předpovědi meteorologů 30 cm nového sněhu v Beskydech se naštěstí nepotvrdily – napadlo jen 10 cm. 15.3. se objevil znovu sníh a v zahradách pokryl už rozkvetlé sněženky.

Zatímco 1.4. ráno ukazoval teploměr teploty -2 st. , už 5.4. naměřeno v Karviné 27,3 st. a ve Veselé 26 st..

Třicetistupňová vedra koncem června (25.6. ve Veselé naměřeno 35 st.) odstartovala suché a horké léto, 11.7. na Břeclavsku naměřeno 36,8 st., shořelo 30 ha pšenice.

11.8. na Jezerní slati na Šumavě teploměr klesl -3,2 st. , ochlazení vystřídalo tropické dny s teplotou nad 30 st. a noci nad 20 st., ale už první a druhý týden září opět nastupují třicetistupňová vedra, stále hrozí nebezpečí požárů, v celé ČR vyhlášen zákaz rozdělávat ohně na volných prostranstvích.

5.10. na Pustevnách napadlo až 20 cm mokrého sněhu, sníh zkomplikoval průjezdnost silnic, popadané stromy museli odstraňovat hasiči.

12.11. v noci na sobotu po svátku Martina začaly letos poprvé ve Veselé poletovat sněhové vločky, následující den drobný sněhový poprašek pokryl zahrady a už od neděle začalo pořádně sněžit.

14.11. zaznamenán tzv. superúplněk - největší úplněk za posledních 68 let. Měsíc v úplňku dosáhl na obloze rekordního průměru a jasů - o 14 % větší ve svém průměru a o 30 % jasnější. Poslední takový měsíční superúplněk nastal 26. ledna 1948 a další takový nastane až 25. listopadu 2034. Tiskové prohlášení České astronomické společnosti a Astronomického ústavu AV ČR: Takzvaný superúplněk, nebo superměsíc (anglicky Supermoon), je astronomický jev daný tím, že Měsíc neobíhá kolem Země po kružnici, nýbrž po elipse a díky tomu je od nás při úplňku pokaždé jinak daleko. Pokud se zároveň sejde okamžik, kdy je Zemi nejbližší s okamžikem, kdy nastává úplněk, potom hovoříme o velkém úplňku (superúplňku).

15.11. na Šumavě na Jezerní slati naměřeno -20 st.

21.11. ve Veselé zaznamenána teplota 17 st., od rána velká auta odvážela vytěžené dřevo ze Sojova. Cesta v Ráji je značně poškozená, těžká auta způsobují svažování pravé strany vozovky do potoka.

Česko loni prožilo pátý nejteplejší rok za posledních 245 let – potvrzují odborníci z Českého hydrometeorologického ústavu. Průměrná teplota byla 8,7 st. Celsia. Srážek spadlo o pět procent méně, než je dlouhodobý průměr. Počasí způsobilo i slabší úrodu ovoce, oproti předešlým letům byla podle odhadů pěstitelů a páleníčářů jen poloviční. Závěr roku navíc poznamenalo neštěstí, když při výbuchu domácí pálenice v Halenkově zemřeli dva muži. Nástup zimy neudělal žádnou radost ani milovníkům zimních sportů – sněhu bylo poskrovnu.

Významné události roku v České republice

Rok 2016 přinesl řadu změn – o 3% se zvedly platy všem státním zaměstnancům, lékařům o 5%, penzisté dostali přidáno 40 Kč a v únoru jednorázový příspěvek 1 200 Kč.

Sněmovna projednávala zavedení elektronické evidence tržeb – **povinné vydávání účtenek** opatřených unikátním kódem od finanční správy, což je podmíněno připojením k internetu a tiskárnou. Systém bude zaváděn postupně, v první fázi se týká restaurací a hotelů, kde zákazníci platí v hotovosti. Část restaurací kvůli EET raději zavřela, ostatní většinou služby zdražily.

Podnikatelská veřejnost bere tento systém jako další byrokracii po již zavedeném elektronickém kontrolním hlášení plátců DPH (nový druh daňového přiznání firem a živnostníků o nakládání s poskytnutým a zakoupeným zbožím a službami).

Velké diskuse veřejnosti vyvolal návrh protikuřáckého zákona, který zakazuje kouření v restauracích nebo na nástupištích, užívání elektronických cigaret v nemocnicích, školách či nákupních centrech či prodej cigaret v automatech, nelze-li vyloučit jejich zakoupení osobami mladšími 18 let.

Zákonem přijata a schválena inkluze - společné vzdělávání všech dětí, ať už s handicapem, nebo bez, ve stejné třídě základní školy. Po bouřlivé reakci učitelské veřejnosti schváleno dvouleté přechodné období, aby se školy na tento systém mohly připravit.

Vláda schválila, že horníci budou moci odcházet do důchodu o sedm let dříve než ostatní, tj zhruba v 56 letech.

Díky přijetí parlamentního zákona je od letošního roku opět i v naší zemi Velký pátek státním svátkem.

Koncem srpna byl proveden v Hranické propasti hloubkový průzkum a potvrdil, že jde o nejhlubší zatopenou jeskyni na světě, sonda potvrdila hloubku 404 m.

Významné události ve sportu a kultuře v České republice

Česká biatlonistka Gabriela – ještě pod příjmením Soukalová – na jaře ovládla Světový pohár a získala velký křišťálový globus. A s novým příjmením Koukalová v prosinci triumfovala před domácím publikem v Novém Městě na Moravě.

Na XXXI. letních olympijských hrách v Rio de Janeiru získali Češi 10 medailí, jediným českým olympijským vítězem se stal judista Lukáš Krpálek, který již dříve získal tituly mistra světa a dvakrát mistra Evropy. Díky tomu triumfoval i v anketě Sportovec roku 2016. Stříbrnou medaili přivezl biker Jaroslav Kulhavý, bronzové medaile vodní slalomář Jiří Prskavec, kanoista Josef Dostál, veslař Ondřej Synek, oštěpařka Barbora Špotáková, tenisté Petra Kvitová, Barbora Strýcová, Lucie Šafářová, Radek Štěpánek a Lucie Hradecká a čtyřkajak ve složení Josef Dostál, Daniel Havel, Jan Štěrba a Lukáš Trefil. Bilance jedné zlaté, dvou stříbrných a sedmi bronzových medailí řadí českou výpravu na 43. místo v pořadí národů.

České tenistky opět obhájily triumf ve Fed Cupu – po páté za posledních 6 let!

Český hokejový fenomén Jaromír Jágr dal sbohem reprezentaci, Mistrovství světa v Rusku a Světový pohár skončily velkým zklamáním.

Legendární horolezec Reinhold Messner, který zdolal všech čtrnáct osmitisícovek, přijel do Prahy pokřtít svou novou knihu Pád nebes. Při této příležitosti ocenil výkon českého lezce Adama Ondry (dvojnásobného mistra světa v lezení na obtížnost), který úspěšně dokončil přelez stěny Dawn Wall v Kalifornii. Messner řekl: *Adam Ondra je v tento moment nejlepší skalní lezec na světě!*

25.1.2 u ruského města Soči se pár minut po startu zřítíl do Černého moře vojenský dopravní letoun s 92 lidmi na palubě, 64 cestujících patřilo ke světoznámému armádnímu pěveckému souboru Alexandrovci, který měl vystupovat v syrském Aleppu na oslavě osvobození města. Dvě třetiny souboru, jehož koncerty jsou na dlouhou dobu vyprodány, zahynulo.

Zvláštní cenu Kolegia pro udělování cen Thálie za mimořádný umělecký přínos českému divadelnímu umění obdržel Jan Schmid, režisér, dramatik, herec, výtvarník, zakladatel Studia Ypsilon.

Knihou roku 2016 se stal román Daniely Hodrové Točité věty - sugestivní autorská zповěď o přátelství, paměti i posledních věcech člověka.

41. Slávika vyhrál opět Karel Gott, Lucie Bílá, z kapel skupina Kabát.

Fotografií roku se v novinářské soutěži Czech Press Photo stal snímek, který zachycuje protesty při návštěvě čínského prezidenta v České republice. Autorem snímku a hlavním vítězem soutěže je Michal Šula z vydavatelství MAFRA. „Ilustruje současný stav politické kultury,“ tvrdí porota.

V roce 2016 zemřeli a nás opustili:

13.2. zemřel ve věku 66 let Bořek Šípek - světoznámý český výtvarník, architekt, designér a vysokoškolský učitel, známý zejména jako tvůrce skleněných uměleckých objektů a nábytku nebo jako hlavní architekt správy Pražského hradu z období prezidenta Václava Havla. V celém světě je známo Šípkovo dílo symbolizující demokratickou otevřenost k dialogu - Lavička Václava Havla (Havel's place) - dvě kovové zahradní křesla spojená s kulatým stolem, jehož středem prorůstá lípa, národní strom České republiky. Prof. Tomáš Halík v rozhovoru pro Český rozhlas vysílaném 5. října 2013 k instalaci uvedl: *„Ta lavička s těmi dvěma židlemi symbolizuje vlastně ochotu sednout si za jeden stůl a hovořit spolu. A to si myslím, že je také důležitý odkaz Václava Havla: I když jsme lidé různých názorů, různého politického přesvědčení, různého náboženského přesvědčení, přeci jenom je strašně důležité, abychom si sedli za jeden stůl a hovořili spolu a společně hledali pravdu“*. První dílo bylo vytvořeno na Georgetownské univerzitě. Slavnostního ceremoniálu se jako patronky místa zúčastnily Dagmar Havlová a Madeleine Albrightová. První Havlovo místo v Evropě bylo slavnostně odhaleno v Irsku, v parku Sv. Patrika v Dublinu, ve Světový den lidských práv (10. prosince) 2013. Dalším místem instalace pamětního Havlova místa byla Barcelona, v České republice byla první (a celkově čtvrtá) lavička odhalena na Maltézském náměstí v Praze, Havlově rodném městě.

Havlova lavička v Novém Boru

30.8. zemřela ve věku 74 let Věra Čáslavská - československá sportovní gymnastka, trenérka a významná sportovní funkcionářka, sedminásobná olympijská vítězka, čtyřnásobná mistryně světa, jedenáctinásobná mistryně Evropy a čtyřnásobná Sportovkyně roku Československa. Na posledním rozloučení s ní v Národním divadle v Praze řekl olympijský vítěz z Mexika Jan Kůrka: *„Ačkoliv měla po roce 1968 mnoho dveří zavřené, srdce všech lidí u nás měla otevřené.“* Olga Sommerová ji označila za věčnou inspiraci pro odpověď na otázku, zda přijmout výhodu a ztratit čest.

19.6.2016 v Brně ve věku 109 let zemřela Bedřiška Kohlerová -nejstarší občanka ČR.

Události roku 2016, které ovlivnily svět

Válka v Sýrii již trvá 5 let, mnozí lidé ze své země utekli, mnozí zemřeli, když se o to pokoušeli. Ti, kteří zůstali a bojovali nebo chtěli vést normální život, byli vystaveni útrapám, které si stěžít dokážeme představit. Přesto se Sýřané obracují k budoucnosti s nadějí – v březnu Rusy a Američany vyjednané příměří umožnilo alespoň na chvíli zažít klid zbraní a zvýšit humanitární pomoc do obléhaných oblastí.

Z válečných oblastí zamířily do Evropy statisíce úprchlíků, mezi ně se vmísili i „spící teroristé“, kteří slíbili věrnost islámskému státu a páchají útoky na starém kontinentě.

Při sebevražedných atentátech v březnu v Bruselu na mezinárodním letišti a v metru nedaleko sídla Evropské komise zahynulo 34 lidí.

Že islámští radikálové neoperují jen v Evropě a na Blízkém východě, dokazuje červnový masakr v gay klubu Pulse ve floridském Orlando. Devětadvacetiletý útočník, který se přihlásil k islámskému státu, přišel do podniku po zuby ozbrojený a začal střílet. Zemřelo 50 lidí.

Při sérii útoků v Istanbulu a Ankaře zahynuly od začátku roku nejméně desítky lidí. Jedním z nejhorších atentátů byl ten z 28. června letišti v Istanbulu. Při sérii výbuchů tu zahynulo 45 lidí.

Měla to být bujará oslava významného svátku, místo toho se 14. červenec v Nice na jihu Francie změnil na krvavou lázeň. Terorista si bohatě vystačil s nákladním autem, které použil jako beranidlo a s ním najel do davu oslavujících. Zahynulo 85 lidí, na dvě stě jich utrpělo zranění.

Systém automatického brzdění při nárazu výrazně zpomalil kamion, kterým před vánocemi pachatel teroristického útoku najel do lidí na tržišti v Berlíně, kde zahynulo 12 osob, mezi nimi i jedna Češka. Pachatele den před Štědrým večerem zastřelila policie poblíž italského Milána.

V červnu Velká Británie v referendu rozhodla o vystoupení z Evropské unie. Británie se tak stala první zemí, která z Evropské unie odejde.

45. americkým prezidentem byl zvolen miliardář a republikán Donald Trump, šlo o nečekané vítězství nad demokratkou Hillary Clintonovou, která získala sice více hlasů, ale méně volitelů.

V září papež František svatořečil misijní pracovníci Matku Terezu z Kalkaty. Narodila se v albánské rodině a již ve svých dvanácti letech se rozhodla pro řeholní život. Balkánské války i první světová válka změnily politickou mapu světa. Odešla do Irska a následně do Indie, kde přijala jméno *Tereza*. Zakládala útulky pro umírající, sirotky a opuštěné děti. Budovala nemocnice a školy. Během několika roků vyvinula obrovské úsilí a podařilo se jí položit základy velkému humanitárnímu dílu. Na sklonku života absolvovala řadu cest po světě a využívala své popularity a možností setkávat se s významnými osobnostmi k podpoře sociálních aktivit své kongregace a šíření křesťanských myšlenek. Odmítavý postoj k potratům se stal podstatnou částí řeči u příležitosti udělení Nobelovy ceny míru. Potraty označila za „největšího ničitele míru současnosti“ a prohlásila: „*může-li matka zabít své dítě, co brání mně zabít vás a vám zabít mě?*“

28.9. ve věku 93 let zemřel Šimon Perez - bývalý izraelský prezident – jeden ze zakladatelů státu Izrael, nositel Nobelovy Ceny míru za řešení mírového procesu s Palestinci

25.11. ve věku 90 let zemřel kubánský autoritářský vůdce Fidel Castro, jeho urna se z Havany vydala na pietní pouť do Santiaga de Cuba, kde se konal pohřeb, tato 900 km trasa kopírovala Fidelovo revoluční tažení ze Santiaga do Havany v roce 1959.

Závěr

Na horním konci Veselé, v části obce zvané „Skála“, byl letos na jaře pokácen vysoký krásný smrk. Pokácení ztepilého, zdá se zdravého stromu, vyvolalo rozhořčení některých občanů z Veselé, o tom svědčí i zveřejněný článek v Zašovských novinách z března tohoto roku:

Smrk

Z malého semínka vyrašil ze země stromeček. Byl slabý a zranitelný. Mohlo ho zničit cokoliv – slunce, vítr, nedostatek vody, lesní zvěř. Ale u Skály sílil a rostl s každým dnem dlouhá desetiletí. Větve rozpínal do světových stran a jako voják na stráži sledoval vesničku Veselou. Byl krásný. Jeho větve ševelily a šeptaly, vznešeně se kývaly, jako by nám chtěly něco říci. Jednoho dne Smrk zaslechl podivné zvuky. Zahlédl pohybující se postavy, které mířily přímo k němu. A tak Smrk poprvé a naposledy okusil bolest. Pila se nemilosrdně zakousla do jeho kmene. Ve Smrku začalo prskat. Smrk pomalu pociťoval, jak mu smrt proniká do spletených kořenům, do větví, do šišek. Když Smrk poznal, že je jeho život u konce, nebránil se a ani nepoddával. Je konec. Teď leží zlomený, opřený o svou Skálu. Jeho dřevěná duše se vznáší vzhůru k nebesům. PROČ???

Příroda a životní prostředí nejsou některým Veselanům lhostejné...

Novoročenkou, jejíž autorem je ing. Zdeněk Palát, a kterou OS Ráj koncem každého roku doručuje do všech domů ve Veselé, končím zápis v kronice roku 2016 - zpracováno s využitím informací od obětavých občanů Veselé, pracovníků Obecního úřadu v Zašově, přátel a známých, vydaných a pravidelně vydávaných informačních médií a internetu - s poděkováním všem jmenovaným.

Jarmila Kubrická